

Revalidatiecentra

Lokale toediening van geneesmiddelen

Werkgroep Infectiepreventie
Gepubliceerd: mei 2011
Revisie: mei 2016

Dit document mag vrijelijk worden vermenigvuldigd en verspreid mits steeds de Werkgroep Infectiepreventie (WIP) als auteur wordt vermeld.

Vergewis u ervan dat u de meest recente versie van dit document hebt. Raadpleeg hiervoor www.wip.nl. De WIP acht zich na het verschijnen van een nieuwe versie van een richtlijn niet meer verantwoordelijk voor verouderde versies.

Aan de samenstelling van deze richtlijn werd, behalve door leden en medewerkers van de WIP, bijgedragen door: de heer dr. G.I. Andriess (arts-microbioloog), Laboratorium voor Infectieziekten, Groningen, en mevrouw M. van Rijen (adviseur infectiepreventie), Amphia Ziekenhuis, Breda.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	1
2	Algemene hygiënemaatregelen.....	1
3	Toediening via huid en slijmvliezen.....	1
3.1	Zalf en pasta's.....	1
3.2	Druppels	2
4	Toediening via de luchtwegen.....	2
5	Toediening via de blaas	2

1 Inleiding

Geneesmiddelen kunnen enteraal, parenteraal of lokaal aan de revalidant worden toegediend. Deze richtlijn beperkt zich tot de hygiënemaatregelen bij lokale toediening van geneesmiddelen via de huid, slijmvliezen en luchtwegen.

2 Algemene hygiënemaatregelen

- ☞ Controleer de houdbaarheidsdatum van het geneesmiddel voor gebruik.
- ☞ Noteer de openingsdatum, de naam van de revalidant en een beschrijving van de inhoud op de tube of het flesje.
- ☞ Hanteer na opening van het geneesmiddel de door de apotheker voorgeschreven houdbaarheidsdatum.
- ☞ Bewaar geneesmiddelen afgesloten op de door de fabrikant voorgeschreven locatie.
- ☞ Gebruik geen geopende tubes of flesjes zonder openingsdatum.

3 Toediening via huid en slijmvliezen

3.1 Zalf en pasta's

Zalven en pasta's kunnen een voedingsbodem voor bacteriën zijn. Hanteer de volgende maatregelen om besmetting te voorkomen.

- ☞ Gebruik zalf of pasta's bij voorkeur in tubes.
Motivatie: Zalf of pasta's in potten raken gemakkelijk besmet in tegenstelling tot zalf- of pasta in tubes.
- ☞ Sluit zalf of pasta's in tubes direct na gebruik af.
- ☞ Gebruik iedere keer een nieuwe spatel voor de afname van zalf of pasta uit een tube.
- ☞ Gebruik zalf of pasta in kleine tubes voor cliëntgebonden gebruik of in dispensers met wegwerpcontainers voor gebruik bij meerdere cliënten.
Opmerking: Vul de container niet opnieuw.
- ☞ Raak het tuitje van de dispenser of de mond van de tube bij het nemen van zalf of pasta niet aan.
Motivatie: Bij aanraking van het tuitje van de dispenser of de mond van de tube kan de zalf of pasta besmet raken.

3.1.1 Vaginaal of rectaal

- ☞ Draag niet-steriele handschoenen bij het vaginaal of rectaal inbrengen van zalf, pasta's, klysma's en bij het irrigeren van de vagina.
- ☞ Pas handhygiëne toe na uittrekken van de handschoenen.

3.2 Druppels

- ☞ Gebruik druppelvloeistoffen revalidantgebonden.
- ☞ Raak bij druppelen de huid of slijmvliezen niet aan met de tip.
Motivatie: Bij het aanraken van de tip kan de vloeistof besmet raken.
- ☞ Vervang het druppelflesje direct bij het aanraken van huid of slijmvliezen met de tip en als de door de apotheek aangegeven houdbaarheidsdatum na opening is overschreden.

4 Toediening via de luchtwegen

- Raadpleeg de WIP-richtlijn: *Vernevelaars en verdamper* voor de hygiënemaatregelen bij toediening van geneesmiddelen via de luchtwegen.

5 Toediening via de blaas

- Raadpleeg de WIP-richtlijn: *Preventie van infecties als gevolg van blaaskatheterisatie via de urethra* voor de hygiënemaatregelen bij toediening van geneesmiddelen via de blaas.